

Täysistunto

Tiistai 3.11.2020 klo 14.00—20.59

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 205/2020 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Anu Vehviläinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 45 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

17.41 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus linjasi neuvotteluissaan 29.9., että yrityksille tulisi avata uudelleen mahdollisuus hakea toimialasta riippumatonta kustannustukea. Koronakriisin vaikutukset heijastuvat laajasti eri toimialoille. Kustannustuen käyttöönotto ja uuden haun järjestäminen edellyttävät lainmuutosta. Tuen käyttöönottoa valmisteltaessa on tarkasteltu uudelleen kustannustuen myöntämisen ja kohdentamisen kriteereitä, tuettaviksi hyväksyttäviä kustannuksia sekä tukikautta ja liikevaihdon vertailukautta.

Kustannustukilain muutoksen valmistelussa on otettu huomioon päivittyneen tilannekuvan lisäksi erityisesti koronaepidemiasta eniten kärsineiden alojen, kuten matkailun, ravintola-alan ja luovien alojen yritysten, kokemukset tuen ensimmäisen vaiheen toimivuudesta. Muutokset lakiin on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriön johdolla yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin kanssa. Valmistelussa on hyödynnetty Valtiokonttorin, työ- ja elinkeinoministeriön sekä valtiovarainministeriön kokemuksia ja saamaa palautetta tuen toimivuudesta ja kehittämistarpeista. Lisäksi valmisteluaikana on pyydetty lausunnot keskeisimmiltä sidosryhmiltä.

Tavoitteena on tukea yritysten toiminnan jatkuvuutta koronapandemian aikaansaamassa vaikeassa tilanteessa sekä järjestää yrityksille lisää aikaa toiminnan ja kustannusten sopeuttamiseen kriisin pitkittyessä ja tartunta-aaltojen palattua. Valmistelun lähtökohtana on ollut, että tuen pääperiaatteet säilyvät ennallaan. Tuen ei tule vääristää yritysten käyttäytymistä, joten tuen tulee kohdentua kustannuksiin, jotka ovat syntyneet ennen kuin yrityksellä on ollut tietoa tuen mahdollisuudesta. Lisäksi tuki tulisi kohdentaa edelleen toiminnassa oleviin yrityksiin. Kustannustuki on määräaikainen, yleinen toimialariippumaton tuki ja yritystoimintaa muuttuvissa olosuhteissa säilyttävä tuki, ei siis rajoitusten kompensointia. Kustannustuki on tarkoitettu yrityksille, joiden liikevaihto on pudonnut merkittävästi koronapandemian vuoksi ja joilla on sen vuoksi vaikeuksia selvittää liiketoiminnan joustamattomista palkka- ja muista kuluista. Tuen ala- ja yläraja olisivat samat kuin ensimmäisessä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2020 vp

haussa, 2 000 euroa ja 500 000 euroa. Valtiokonttori jatkaisi tukiviranomaisena myös kakosvaiheessa.

Mikä sitten muuttuu? Kustannustuen ehtona olisi edelleen, että yrityksen liikevaihto on laskenut merkittävästi. Liikevaihdon laskua tarkastellaan sekä toimialatasolla että yritys-kohtaisesti. Toimialakohtainen tarkastelu parantaa tuen kohdentumista eniten koronapandemiasta kärsineisiin yrityksiin. Mikäli toimialalla yritysten liikevaihdon lasku on vähintään 10 prosenttia, tämä osoittaa, että ala on kärsinyt koronasta. Mikäli toimialan liikevaihto ei ole laskenut 10:tä prosenttia mutta yritys katsoo, että koronapandemia on vaikuttanut sen liiketoimintaan, yrityksen on hakemuksessa osoitettava erityisen painavat syyt siihen, että yrityksen liikevaihto on kärsinyt pandemian vuoksi. Kuten keväällä, myös nyt on käytössä niin sanottu erilliskaista, jolta yritykset, joiden toimialan liikevaihto ei ole tippunut 10:tä prosenttia, voivat hakea tukea.

Tukikausi ehdotetaan pidennettäväksi viiteen kuukauteen. Tällä pyritään paremmin otamaan huomioon toimialojen erityispiirteet sekä siitä johtuen liiketoiminnan häiriöiden ajoittuminen eri ajankohtiin. Lisäksi pidempi tukikausi tasaa liikevaihdon satunnaisen vaihtelun vaikutusta ja parantaa siten tuen kohdentumista yrityksiin, jotka kesän ja syksyn aikana ovat eniten kärsineet koronasta. Vertailukaudeksi esitetään tukikautta vastaavaa ajankohtaa 2019. Uusille yrityksille vertailukausi olisi edelleen tammi—helmikuu 2020.

Laskentamalliin ei esitetä muutosta muutoin kuin siihen sisällytettävien kustannusten osalta. Hyväksyttävistä kuluista esitetään laajennettavaksi kiinteiden kulujen lisäksi sellaisten tukikauteen kohdistuvien liiketoiminnan kulujen menetyksiin, jotka eivät jousta liiketoiminnan supistuessa, esimerkiksi vuokrien ja ennakkoon maksettujen kulujen menetyksiin. Palkkakuluihin voisi sisällyttää myös toiminimiyrittäjien palkkakulut hakemuksessa ilmoitetun mukaisesti. Yhteensä kuluja hyväksyttäisiin enintään saman verran kuin on yrityksen kuukausitason keskimääräinen liikevaihto vertailukaudelta. Muiden, niin sanottujen korkotukien yhteensovittamisesta ehdotetaan luovuttavan. Jo myönnettyt tuet huomioidaan kuitenkin kustannusten määrässä siten, että tuet yhteenlaskettuna eivät saa ylittää 800 000:tä euroa. Tukien enimmäismäärästä yritystä kohden on säädetty Euroopan komission tilapäisissä valtioneuvoston päätöksissä, ja tämä koskee saman tukiohjelman puitteissa myönnettyjä tukia, ei de minimis -ehtoisia tukia, kuten Business Finlandin korona-avustuksia ja osaa ely-keskusten avustuksista.

Kustannustuen kustannusten arviointi on hyvin epävarmaa. Arvion pohjana käytettävissä olevat tuoreimmat yritysten alv-tiedot ovat elokuulta. Kustannustuen ensimmäisessä vaiheessa tukea myönnettiin noin 3 600 yritykselle yhteensä noin 126 miljoonaa euroa. Tuesta noin 70 prosenttia kohdistuu yrityksiin, joitten liikevaihto on pienentynyt covid-19-pandemian seurauksena, ja loput 30 prosenttia yrityksiin, joitten liikevaihto on laskenut muiden syiden seurauksena. Toimialoilla, joiden liikevaihto on laskenut vähintään 10 prosenttia, tukea arvioidaan haun toisessa vaiheessa kuluvan 200–230 miljoonaa euroa, jos kaikki tukeen oikeutetut yritykset hakisivat tukea. Arvio pohjautuu Verohallinnolta saatuihin yritysten alv-tietoihin maaliskuulta—huhtikuulta sekä kesä—elokuulta. Arvio ei sisällä yrityksiä, jotka ilmoittavat alv-tiedot harvemmin kuin kuukausitasolla. Arvioon ei sisälly myöskään niin sanottujen harkinnanvaraisten hakemusten osuutta eli hakemuksia yrityksiltä, joitten päätoimialalla yritysten liikevaihto on laskenut alle 10 prosenttia.

Seitsemännessä lisätalousarviossa esitetään kustannustuen osalta 410 miljoonan euron lisäystä. Ensimmäiseltä hakukierrokselta on jäämässä noin 140 miljoonaa euroa käyttämättä, joten yhteensä kustannustuen toiseen vaiheeseen olisi käytettävissä 550 miljoonaa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2020 vp

euroa. Valtiokonttorin toimintamenoihin esitetään 4 miljoonan euron lisäystä tietojärjestelmämuutoksiin ja tuen hallinnointiin.

17.49 Pia Lohikoski vas: Arvoisa puhemies! Hallitus on tehnyt hyvää työtä koronavirukseen koetellessa Suomea ja koko maailmaa. Keväällä pikavauhtia luodut uudet yritystuet eivät kuitenkaan ole kohdistuneet riittäväällä tavalla kaikille koronasta kärsiville toimialoille, kuten esimerkiksi tapahtuma-alalle. Moni tapahtuma-alan yritys on hyvin pieni, työ on sesonkiluonteista, ja ala on myös täynnä prekaarissa työmarkkina-asemassa olevia freelancereita ja toiminimiyrittäjiä. Yritysten uusi kustannustuki tuli kesällä tarpeeseen, mutta on yhä koronasta kärsineitä yrityksiä, jotka eivät ole olleet yhdenkään korona-ajan yritystuen piirissä vieläkään. Nämä yrittäjät ovat toki päässeet työttömyysturvan piiriin, mutta kaikki eivät ole saaneet kustannustukea tai yksinyrittäjien tukea yrityskulujensa kattamiseksi.

Yritystoiminnan jatkaminen on monilla vaakalaudalla. Osa on jo valitettavasti joutunut laittamaan lapun luukulle. Koko tapahtuma-ala on pahassa kriisissä koronaepidemian vuoksi. Kokoontumis- ja ravintolarajoitusten myötä joka ikinen kevään ja alkukesän keikka, näytös ja tapahtuma peruttiin. Mittavien taloudellisten menetysten lisäksi alan yrityksiltä jäi kuluvan kevään ja kesän aikana työllistämättä lähes 30 000 henkilöä, kun käytännössä kaikki festarit, messut ja muut suuret tapahtumat peruttiin. Nyt syksyllä tapahtumia on ollut sallittua järjestää mutta koronavirukseen jatkuessa vain erityisin turvatoimin ja pienemmille yleisöille. Taloudellinen kannattavuus tietenkin kärsii, jos esimerkiksi konserttiin saa myydä vain puolet lipuista.

Tapahtumateollisuudessa on kyse usean miljardin euron liikevaihdosta ja kymmenistä tuhansista työpaikoista. Työ on sesonkiluonteista, ja vuoden työ voi huipentua yhteen viikonloppuun, jonka aikana valtaosa koko vuoden tuloksesta tehdään. Tapahtuma-alalla odotetaan nyt kovasti alan erityisluonteen huomioivia tukitoimenpiteitä, ja ainakin itse olen saanut tähän liittyen lukuisia yhteydenottoja. Toivottavasti kustannustuki kakkonen vastaa nyt tähän tarpeeseen.

Arvoisa puhemies! Kustannustuen tavoitteena on ollut auttaa yrityksiä selviämään koronan aiheuttamassa vaikeassa taloustilanteessa. Kustannustukeen ehdotetaan nyt muutoksia, joiden ansiosta se vastaa paremmin eniten kärsineiden yritysten tarpeeseen, ja tämä on erittäin tärkeä asia. Toin valtiovarainvaliokunnassa työ- ja elinkeinojaostossa jo kevätsäntokauden lopulla neljännen lisätalousarvion käsittelyssä esiin huoleni siitä, että kustannustuessa toimialakohtainen neutraalisuus ei toteudu. Totesimme yhteisesti valtiovarainvaliokunnan mietinnössä, että kustannustuen luomisen yhteydessä näytti jäävän edelleen yrittäjäryhmiä, kuten osa-aikayrittäjät ja esimerkiksi tapahtumatuotannon freelancerit, jotka eivät päässeet yritystukien piiriin. Siksi on nyt erittäin tärkeää huomioida aiemmasta kustannustuki ykkösestä saatu palaute, jonka mukaan vaikka yritys on tosiasiallisesti kärsinyt koronan johdosta, se ei aina silti saanut kustannustukea.

Arvoisa puhemies! Lausuntokierroksella hallituksen linjaus avata yritysten määräaikaisen kustannustuen toisen kierroksen haku sai kannatusta. Lausunnoissa kannatettiin kustannustuen kohdentamista sekä toimialan mukaan että toimialariippumattomasti. Tärkeimpänä pidettiin yritysten ja niiden tilanteiden erilaisuuden huomioon ottamista. Mahdollisen harkinnanvaraisen soveltamisen edellytysten, kuten erityisen painavien koronapandemiasta johtuvien syiden, esittämisen toivottiin olevan hakijalle mahdollisimman vaivatonta. Lausunnoissa esitettiin perusteita sille, että tukikausi määritettäisiin riittävän pitkäksi, koska eri alojen yrityksiin koronavirukseen vaikutukset osuvat eri aikoihin. Nämä huomioit

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2020 vp

nyt ymmärtääkseni pyritty ottamaan huomioon määrittämällä tukikausi viiden kuukauden mittaiseksi.

Kustannustuki on hallitukselta todella tärkeä kädenojennus yrityksille ja työllisyydelle. Siksi todella toivon, että sitä nyt onnistutaan kohdentamaan toimialan mukaan kaikkein eniten koronaepidemiasta kärsineille aloille. Tiedän, että tämä on hallituksen hyvänä tarkoituksena, ja luotan, että tällä kertaa tukimalli tähän myös taipuu. — Kiitos.

17.54 Lulu Ranne ps: Arvoisa rouva puhemies! Nyt täytyy kyllä antaa kiitokset hallitukselle siitä, että tämän kustannustuen jatkon ehdot ovat nyt huomattavasti järkevämmät kuin ensimmäisellä tukikierroksella. Erityisen tärkeää on se, että Business Finlandin ja ely-keskusten keväällä myöntämien kehittämisavustusten vähentämisestä luovuttiin. Kyseessä oli silloin räikeä vääryys, koska kehittämisavustusta ei edes saanut käyttää kustannustuella kalettaviksi tarkoitettuihin menoihin.

Mutta hallituksella olisi vielä hieman tekemistä. Te voisitte nyt korjata tämän aikaisemman virheenne sallimalla ensimmäisessä haussa tuetta jääneiden hakea tukea ensimmäisen tukikauden alusta, 1.4., toisen tukijakson loppuun 31.10.2020 asti. — Kiitos.

17.54 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Minäkin kohdistan kiitoksen hallitukselle ja ennen kaikkea elinkeinoministeri Lintilälle, joka on kärsivällisesti valmistellut sellaisen esityksen, joka mahdollisimman monelle tukea tarvitsevalle yritykselle avaisi tuon kustannustukitien. Kustannustuen avaaminen yritysten uudelleen haettavaksi on erittäin tärkeää, sillä tälläkin hetkellä moni toimiala ja yritys kärsii kohtuuttomasti koronavirusilanteesta eikä tilanteeseen ole odotettavissa kovin nopeaa helpotusta nähtävästi, joten yritysten konkurssien estämiseksi tarvitaan lisää toimia, olkoonkin, että siinä konkurssien estämisessäkin tällä hetkellä on omat ongelmansa, sekin kai voidaan täällä todeta.

Uusien tukiperusteiden odotetaan vastaavan kustannustuki ykköstä paremmin muun muassa matkailu- ja ravintola-alan, tapahtuma-alan ja luovien alojen esittämiin toiveisiin. Muun muassa tukikauden pidentäminen uusille hakijoille kahdesta kuukaudesta viiteen kuukauteen voi olla avuksi tapauksissa, joissa liiketoiminta on ollut pysähdyksissä jo pidemmän aikaa.

Tärkeitä muutoksia on monia. Jos niitä joitakin mainitsee, niin muun muassa kiinteiden kustannusten määritelmän laajentaminen, toiminimiyrittäjien yksityisnostojen rinnastaminen palkkakustannuksiin palkkakuluina — tässä tulee tätä käsiteakrobatiaakin — ja liikevaihdon minimirajan poistaminen. Tärkeä on myös tuo ministeri Lintilän mainitsema niin sanottu erilliskaista yrityksille, joiden toimialalla liikevaihto ei ole alentunut kymmentä prosenttia. Esityksessä poistetaan monia muitakin sellaisia rajauksia, jotka kustannustuki ykkösessä sulkevat hakijoita epäoikeudenmukaisesti kustannustuen ulkopuolelle.

17.57 Mats Löfström r: Ärade fru talman! Förslaget gällande en fortsättning av kostnadsstödet är mycket viktigt för att hjälpa finländska och åländska företag att överleva den ekonomiska krisen som coronapandemin har skapat. Det finns flera betydande förbättringar i det nya kostnadsstödet, vilket är glädjande. Tack till regeringen för dem. Det nya stödet lämpar sig också bättre för litet mindre företag, även om minimigränsen för stödet kommer fortsätta att vara 2 000 euro. Stödet kommer också att kunna sökas av företag som fått stödet under sommarens utdelning, då man nu tar i bruk nya jämförelsemånader. Taket för det sammanlagda stödet är dock 800 000 euro per företag, vilket betyder att de företag som ti-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2020 vp

digare fått det fulla stödbeloppet på en halv miljon euro den här gången kan få maximalt 300 000 euro. Det har att göra med EU:s statsstödsregler och att EU satt gränsen på 800 000 euro.

Samtidigt tar man bort kopplingen till de stöd som exempelvis Ålands landskapsregering har beviljat, vilket ur ett åländskt perspektiv är mycket viktigt. Det är rimligt och rätt och gör att det blir en klar förbättring mot sommarens stöd, som det visade sig att krävde att man tog åländska stöd i beaktande trots att detta inte var helt klart i lagtexten. Det här var mycket bekymmersamt. Ett problem var att den finskspråkiga och svenskspråkiga versionen av lagen sade olika saker. Det här skapade problem på Åland som läste den svenskspråkiga versionen av lagen och som delvis hade andra kriterier för vilka andra stöd som skulle räknas med. Det här är mycket allvarligt att det har varit olika versioner på olika språk. Det äventyrar rättssäkerheten och det är något som justitiekanslern nu granskar. Det här visar också varför laggranskningen överlag borde få mer resurser också för den svenskspråkiga laggranskningen.

Det finns nu ett behov av att retroaktivt gå igenom de beviljade stöden för våren på Åland. Det skulle vara viktigt att landskapsregeringen och arbets- och näringsministeriet tillsammans skulle göra det från förra omgången och reglera att kostnaderna för stödet blir korrekta samt att det blir jämlikt mellan alla företag som uppfyllt kriterierna.

Ärade talman! Det här nya förslaget kommer att innebära en klar förbättring framledes då man inte längre behöver räkna bort de åländska stöden från den summa man kan bli beviljad som detta stöd. Det är mycket viktigt att detta stöd kan sökas också av åländska företag trots att undantagstillståndet inte längre råder. Åland har drabbats mycket hårt av krisen som slagit mot service, sjöfart och turism — mycket viktiga branscher för Åland. Därför är det motiverat att Åland är inkluderat i detta. Arbetslösheten på Åland är fortfarande rekordhög, över 10 procent, och därför kan detta stöd vara mycket betydelsefullt på samma sätt som för företag i hela Finland.

Ärade talman! Avslutningsvis vill jag tacka Statskontoret som har skött handläggningen hittills på ett mycket snabbt och effektivt sätt. Den svenskspråkiga informationen om stödet från Statskontoret har varit exemplarisk, lika snabb och utförlig som informationen på finska, och kan fungera som ett föredöme för andra myndigheter.

Arvoisa rouva puhemies! Esitys kustannustuen asettamisesta on erittäin tärkeä suomalaisille ja ahvenanmaalaisille yrityksille ja auttaa niitä selviämään koronapandemian aiheuttamasta talouskriisistä.

Uusiin kustannustukiin on tehty myös useita merkittäviä parannuksia, mikä on ilahduttavaa. Uusi kustannustuki soveltuu paremmin myös pienemmille yrityksille. Tukea voivat hakea myös ne yritykset, jotka ovat saaneet tukea kesällä, sillä nyt otetaan käyttöön uudet vertailukuukaudet. Samalla poistetaan yhteys niihin tukiin, joita esimerkiksi Ahvenanmaan maakuntahallitus on myöntänyt, mikä on Ahvenanmaan näkökulmasta todella merkittävää, koska tämä oli ongelmallista viime kustannustuissa.

Yhtenä ongelma-kohtana oli, että suomen- ja ruotsinkieliset lait erosivat toisistaan. Siitä aiheutui ongelmia Ahvenanmaalla, missä luettiin lain ruotsinkielistä versiota, jonka kriteerit mukaan laskettavista tuista olivat osittain erilaiset. On vakavaa, että eri kielillä on erilaiset versiot. Se vaarantaa oikeusturvan toteutumisen, ja asia on nyt oikeuskanslerin tutkittavana. Tämä osoittaa myös sen, että laintarkastuksessa pitäisi olla enemmän resursseja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2020 vp

myös ruotsinkieliseen tarkastukseen. Tämä on yksi yleinen huomio, mikä ei liity vain tähän asiaan.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä kustannustuki on erittäin tärkeä. Kiitos ministerille ja hallitukselle. On erittäin tärkeää, että myös ahvenanmaalaiset yritykset voivat hakea tätä tukea, vaikka poikkeusolot eivät enää pädekään. Kriisi on kohdellut Ahvenanmaata kovasti, ja se on iskenyt erityisesti palvelu- ja matkailuun ja merenkulkuun, jotka ovat olennaisia aloja Ahvenanmaalla. Ahvenanmaan työttömyys on edelleen ennätyksellisen korkea, yli 10 prosenttia, ja monilla on vaikeaa. Tämä tuki voi olla siellä erittäin merkityksellinen, samoin yrityksille muualla Suomessa.

Lopuksi haluan kiittää Valtiokonttoria, joka on hoitanut käsittelyn tähän asti erittäin nopeasti ja tehokkaasti. Valtiokonttorin antama ruotsinkielinen tieto tuesta on ollut esimerkillistä — yhtä nopeaa ja kattavaa kuin suomeksi — ja se voi toimia esikuvana muille viiranomaisille. — Kiitos.

18.02 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Keskeinen ongelma on edelleen se, että pienimmät yritykset jäävät tämänkin tuen ulkopuolelle, ja vaatimus liikevaihdon jäämisestä yli 30 prosenttia pienemmäksi kuin vertailukaudella vuotta aikaisemmin jättää tuen ulkopuolelle myös suuren joukon yrityksiä, joiden liikevaihto on kärsinyt merkittävästi mutta ei aivan tarpeeksi.

Toiseksi, tätä tukea jaetaan takautuvasti, mikä voi omalta osaltaan vaikuttaa siihen, että ne yritykset, joiden liiketoiminta on kausiluontoista, kuten Lapin matkailuun keskittyvät yritykset, jäävät tuen ulkopuolelle, vaikka niiden toimintamahdollisuudet tänä vuonna olisivat vallitsevan koronatilanteen ja siihen liittyvien matkailuun kohdistuvien rajoitusten takia käytännössä olemattomat. Muidenkin yritysten osalta on hyvä huomata, että vertailuajanjaksolla koronatilanne oli Suomessa merkittävästi parempi kuin se oli keväällä tai se on nyt, eli vaikka yritys olisi tässä kohtaa voinut toimia lähes normaalisti, se ei tarkoita, että yritys voisi toimia normaalisti tällä hetkellä tai vuodenvaihteessa. Onkin tärkeä painottaa, että myös näiden kausiluontoisesti toimivien yritysten, kaikkien matkailualan yritysten sekä muiden sellaisten yritysten, joiden toiminta kärsii tämän hetken rajoituksista, kuten erilaisten tapahtumapalvelujen tuottajien, selviytymisen kriisin yli tukemiseen olisi löydetävissä keinot.

18.04 Joakim Strand r: Värderade talman, arvoisa puhemies! Itse haluan myös tässä yhteydessä kiittää hallitusta ja erityisesti ministeri Lintilää erinomaisesta työstä.

Ett varmt tack till minister Lintilä för utmärkt arbete i en väldigt svår situation.

Silloin kun korona iski päälle, niin eihän meillä ollut mitään instrumentteja tämän tyyppiin kriisiin millään lailla, ja siitäkin näkökulmasta on ehkä myös osittain väärin haukkua niitä kehittämistukia, jotka eivät tähän mitenkään itse asiassa soveltuneet. Kyllä minä hyvin ymmärrän osan siitä kritiikistä, eikä varmaan kaikki ole putkeen mennyt, mutta suoraan tähän koronan tuomaan kassakriisiin ja muuhun se ei ollut mitenkään luotu.

Mutta onneksi nyt alkaa löytymään erilaisia tapoja toimia ja erilaisia — olika typer av verktyg för att få den här krisen att bli så lätt som möjligt att överleva för olika typer av företag.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2020 vp

Mutta tietenkin täytyy vain toivoa, että päästään tästä pandemiasta ohi ja markkinat alkavat vetämään. Emme pysty — emme me, eivätkä varsinkaan yritykset — tukien varassa elämään.

Så vi hoppas vi blir av med pandemin och att marknaden börjar dra igen. Mutta kiitos ministerille, tack till ministern.

18.05 Veijo Niemi ps: Arvoisa puhemies! Lyhyesti, kuten muutkin ovat kovasti kiitelleet, haluan myöskin kiittää ministeri Lintilää. Pirkanmaan seudulla minulla on aika paljon tuttuja tällaisia niin sanottuja yksinyrittäjiä. He ovat olleet kovin tyytyväisiä tähän koronaavustukseen, siihen 2 000 euron paikalliseen avustukseen, mutta myöskin tähän laajempaan avustukseen, ja kovasti odottavat nyt hallituksen toimia myöskin jatkotoimenpiteiden suhteen, koska valitettavasti tämä korona näyttää nyt vaan kiihtyvän taas jälleen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Sitten ministeri Lintilä, 2 minuuttia.

18.06 Elinkeinoministeri Mika Lintilä: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia edustajille puheenvuoroista. Kyllä tässä varmasti tämä yleisviritys näissä puheenvuoroissa on se, että jaamme yhteistä tuskaa ja haluamme kaikki löytää mahdollisimman hyvin ratkaisuja. Tässä tuli muutamia.

Edustaja Lohikoski, kyllä me lähdemme sieltä toimialariippumattomuudesta nyt hyvin paljon vahvemmin kuin ensimmäisellä kierroksella, eli se toimiala ei olisi niin riippuvaa siitä.

Edustaja Ranne otti tämän Business Finlandin. Aivan kuten edustaja Strand sanoi, kyse hän oli puhtaasti siitä, että siinä alkuvaiheessa meillä ei ollut mitään muuta lakia kuin Business Finlandin laki, jonka kautta me pystyimme antamaan edes osan avustuksista koronaan. Muutenhan se on ihan puhtaasti kehittämislaki, ja välittömästi aloitettiin sitten kustannustuen valmistelu.

Edustaja Löfströmille täytyy sanoa, että vierailu Ahvenanmaalla teki kyllä minulle hyvää ja avasi silmiä. Pyrittiin tekemään hyvin yhdenvertainen kokonaisuus Manner-Suomi—Ahvenanmaa, ja toivon mukaan tämä auttaa Ahvenanmaan erittäin vaikeata tilannetta.

Edustaja Koponen otti tämän alarajan. Tämä 2 000 euroa on tietysti jollain tavalla joillekin isokin kynnys, mutta kun toisaalta meillä on tämä yksinyrittäjien tuki 2 000 euroa, niin se vähän silleen klikkaantuu yhteen tässä, ja sen mukaan on menty.

Siitä, että näitten kustannusten mukaan mennään: kyllä me joudumme menemään jo toteutuneitten mukaan, ettei jää mahdollisuuksia suunnitteluun.

Ja sitten oikeastaan edustaja Niemelle: tämä yksinyrittäjien tuki meillä on nyt jo valmistelussa.

Kiitokset tässä vaiheessa, ja palataan sitten valiokunnan mietinnön jälkeen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.